

Hartdégenné Rieder Éva

Návrh učebných osnov k učebnici

**Vecné učivo
pre 4. roční**

© Hartdégenné Rieder Éva, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet, 2015

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet
1143 Budapest, Szobránc u. 6-8.
Telefon: +36 1 235-5505
Fax: +36 1 235-7202
Vevőszolgálat: vevoszolgalat@ofi.hu

A kiadásért felel: dr. Kaposi József főigazgató
Raktári szám: NT-RE30445
A magyar kiadás felelős szerkesztője: Katalin Kallós
Fordította: Iveta Nagyová
A szlovák kiadás felelős szerkesztője: Sutyinszki Mária
Műszaki szerkesztő: Orlai Márton
Terjedelem: 4,10 (A/5) ív
1. kiadás, 2015

Ročné rozdelenie učiva

	2 hodiny	1,5 hodiny
	týždenne	týždenne
Hodina zameraná na spracovanie učiva:	53 hodín	43 hodín
Zhrnutie, precvičovanie, opakovanie, výlet:	15 hodín	7 hodín
Previerka vedomostí:	5 hodín	4 hodiny
Voľne použiteľná vyučovacia hodina:	1 hodina	2 hodiny
Spolu:	74 hodín	56 hodín

Používanie učebnice a pracovného zošita

- Pri spracovaní učiva treba učebnicu používať spolu s pracovným zošitom.
 - Učebnica a pracovný zošit sú dôležitým prostriedkom rozvoja schopnosti pochopenia textu.
 - Učebná látka sa člení na menšie logické celky.
 - Slová a časti textu písané hrubšími písmenami sú dôležité z hľadiska požiadaviek zakotvených v učabných osnovách.
 - Úlohy uvedené v pracovnom zošite je účelné vyriešiť tam, kde sú v učebnej látke označené.
- Kombinované používanie učebnice a pracovného zošita slúži na lepšie pochopenie, upevnenie a aplikovanie nových poznatkov.
- Riadky označené ako „Zapamätaj si!“ (piktogram: Sova) sa žiaci nemusia doslovne naučiť.
- Učebná látka pre štvrtý ročník slúži na rozšírenie a prehĺbenie poznatkov osvojených v predošlých troch ročníkoch a tvorí základ pre učebnú látku, ktorú si majú žiaci osvojiť v 5. a 6. ročníku.
- Prostriedkami na vyjadrenie osvojených poznatkov a vedomostí sú kresby, vyfarbovanie, slovné a písomné odpovede.
- Cieľ spracovania učebnej látky:
 - žiaci sa majú naučiť spracovať špeciálny odborný text a spoznať cestu, ktorá vedie k jeho pochopeniu;
 - majú sa naučiť riešiť rôzne typy úloh;
 - majú získať prax v riešení úloh samostatne, vo dvojiciach alebo v skupinách;
 - riešenie úloh prostredníctvom rozmanitých činností má deťom poskytovať radosť a posilňovať radosť z učenia;
 - rozvíjanie pozornosti, kreslenie, vyfarbovanie, rozvíjanie slovnej zásoby, rozvíjanie myslenia, rozvíjanie zručnosti v oblasti písania;
 - vzbudiť u žiakov zvedavosť a záujem;
 - aktivizácia: žiak sa má prostredníctvom samostatne vykonaných pozorovaní a pokusov oboznámiť s procesmi a javmi prebiehajúcimi v prírode;
 - učebná látka a riešenie úloh má upútať pozornosť žiakov;
 - má byť motivujúca a má poskytovať zážitok úspechu;
 - žiaci majú rozpoznať súvislosti, má rozvíjať ich logické myslenie;
 - vytvoriť prepojenie s inými učebnými predmetmi!

Hodnotenie

- Vždy musíme vyzdvihnúť klady, to, čo už žiak vie!
- V prípade pomalšie postupujcich žiakov treba úlohy diferencovať!

Ďalšie

- Vo štvrtom ročníku sa odporúča vyučovací predmet vecné učivo vyučovať rozsahu dvoch vyučovacích hodín týždenne. Ak v učebných osnovách školy pripadá na vyučovanie tohto učebného predmetu len jeden a pol hodiny týždenne, v tom prípade treba červeným označenú učebnú látku vynechať.
- Je účelné oboznámiť sa s učivom a preštudovať si ho vopred. Aj v rámci iných učebných predmetov sa môžeme odvolať na to, čo sa žiaci učili na hodine vecného učiva:
 - na hodine čítania obrázky a príbehy v čítanke (zvieratá, ročné obdobia, povesti, historické romány atď., používanie knižnice pri jednotlivých témach),
 - na hodine kreslenia vyhotoviť v rámci pozorovania nejakého živého organizmu, ročných období, živých organizmov, krajinných oblastí atď. nástenky alebo plagáty,
 - na hodine techniky - vlastnosti látok, zmeny vzniknuté počas opracovania, čo možno zhotoviť z prírodných materiálov, príprava zdravých jedál,
 - na hodine matematiky (odhad, meranie, merné jednotky),
 - na hodine telesnej výchovy (orientácia),
 - na hodine slohu (jednoduché, zrozumiteľné písomné vyjadrenie myšlienok),
 - na hodine gramatiky (pravopis zemepisných názvov).

Počet hodín	Učivo	Požiadavky učebných osnov	Navrhované formy práce, spojenie s inými učebnými predmetmi	Znázornenie	Kompetencie, úlohy na rozvíjanie
1.	O čom sme sa učili v 3. ročníku?	Komplexná systematizácia poznatkov osvojených v 3. ročníku, opakovanie s vyzdvihnutím podstaty učiva.	Opakovanie a systematizácia pomocou úloh v pracovnom zošite.		Rozvíjanie kompetencií – riešenie problémov, vyzdvihnutie podstaty spolupráca, učenie, systematizácia, tvorenie skupín.
2.	Výlet do ovocného sadu.	Študijnú prechádzku možno zvoliť podľa daností a možností. Podmienky konzumácie ovocia. Význam, spracovanie a predaj ovocia. Začať, zorganizovať vážená a merania uvedené na 42. strane pracovného zošita: váženie telesnej hmotnosti a meranie telesnej výšky pravidelne každý mesiac, získané údaje žiaci zapisujú do tabuľky v pracovnom zošite.	Prechádzku treba plánovať tak, že si treba pripraviť učivo s podobnou témou z iného učebného predmetu alebo takú, ktorú možno v súvislosti s inými učebnými látkami pozorovať. Orgány rastliny. Ktoré plody už poznajú? Poľnohospodárske stroje a práce. Úlohy zamerané na meranie, odhad, výpočet. Používanie merných jednotiek. Tvorivé (situačné) hry: nákup. Kreslenie: zber ovocia, kvety, zhotovenie mozaikového obrazu z jesenných listov atď. Pracovné fázy zimného uskladnenia, zavárania, mrazenia: žiaci sa majú informovať, robiť si poznámky! Potrebne veci: pracovný zošit, igelitový sáčok, ceruzka, lupa, motúzik, pásové meradlo.		
	Knižnica		Na konci učebných látok je označenie: „Zisti!“, ktoré zahŕňa úlohy, ktoré vyžadujú výskumnú prácu v knižnici alebo na internete, ale nie sú pre všetkých žiakov povinné. Vyberajte z nich, diferencujte.		

3.	Slivka a príbuzné ovocné druhy.	<p>Klimatické faktory: teplomilná. Veľkosť, tvar: stredne vysoký strom, koruna nie veľmi rozložitá. Korene: nesiahajú hlboko pod zem. Listy: majú pílkovitý okraj. Kvety sa skladajú z korunných lupienkov, kališných lístkov, tyčiniek a piestika. Plod: kôstkovica. Súčasť plodu. Iné kôstkovice: čerešne, višne, broskyne, marhule, orechy. Spracovanie sliviek a kôstkového ovocia. Zemepisné rozšírenie, známe pestovateľské oblasti kôstkového ovocia: napr. satmárska slivka.</p>	<p>Význam osrienej šupky: súvislosť medzi prostredím, počasím vodou a skladovateľnosťou, čerstvosťou ovocia.</p> <p>Výhody vodopudovej osrienej šupky.</p> <p>Prečo praskne šupka čerešne, keď veľa prší?</p> <p>Význam kôstkového ovocia v našej výžive. Opeľovanie kvetov.</p>	<p>Texty a obrázky v pracovnom zošite a v učebnici. Aplikácia: časti kvetu slivky. Kresba na tabuli: časti kôstkového plodu. Model kvetu slivky. Živý materiál: list slivky, plod, iné kôstkové plody. Ľudové piesne, v ktorých sa spomínajú slivky. Závesné nástenné tabule (obrazy).</p>	<p>Učivo a úlohy sú založené na aktívnej účasti žiakov. Rozvíjanie kompetencií: riešenie problémov, spolupráca, vyzdvihnutie podstaty, materinský jazyk.</p>
2.					
4.	Jabloň	<p>Jabloň: má sivohnedú kôru a rozložitú korunu. Plod: jablko (malvica). Časti jablka. Aj hruška patrí medzi malvice. Známe druhy jablák: letné jablká, zimné jablká. Dôležitý zdroj vitamínov. Časti stromu: korene, kmeň, konár, vetvička, drevnatá stonka. Rozmnožovanie, vývin stromov. Obaľovač jablčný: motýľ.</p>	<p>Porovnať malvice a kôstkovice. Spoločné vlastnosti charakteristické pre stromy. Starostlivosť o stromy, ošetrovanie. Úloha spevavých vtákov pri ničení húseníc (lariev). Škodlivý vplyv postrekov na naše zdravie. Predchodca dnešných jabloní a hrušiek.</p>	<p>Texty a obrázky v pracovnom zošite a v učebnici. Kresba na tabuli: nákres priečného rezu malvice. Model kvetu jablone. Podľa možnosti ukázať niektoré druhy jablák a hrušiek. F. Móra: Sýkorkine hniezdo (<i>A cinege-fészek</i>).</p>	<p>Učivo a úlohy sú založené na aktívnej účasti žiakov. Rozvíjanie kompetencií: riešenie problémov, spolupráca, vyzdvihnutie podstaty, materinský jazyk. Správne používanie odborných výrazov. Pozorovanie, porovnávanie, tvorenie skupín.</p>

3.		Vývin: vajíčka → húsenica (larva) → kukla → vyvinutý motýľ.		Ľudové piesne, ľudové rozprávky, v ktorých sa spomína jablko. Príslovia týkajúce sa jablka. Závesné nástenné tabule (obrazy).	
5.	Vinič hroznorodý	<p>Druhy hrozna podľa ich použitia: vínové hrozno, stolové hrozno. Časti rastliny: korene, kmeň, letorasty, úponky, strapce hrozna, listy, kvety, bobuľové plody. Časti bobuľových plodov. Škodcovia viniča: peronospóra a múčnatka viniča → huby.</p> <p>Starostlivosť o vinič, ošetrovanie viniča od jari do oberačky. Oberačka. Príprava muštu. Vínne kvasinky: cukor v mušte premenia na alkohol.</p>	<p>Podobnosti a odlišnosti medzi drevnatou stonkou viniča a ovocných stromov. Porovnať kôstkové plody, jablko a bobuľové plody.</p> <p>Výsadba viniča: slnečné, južné svahy, piesočnatá pôda.</p> <p>Škodlivý vplyv užívania alkoholu na organizmus! Súvislosť medzi daždivým letom a rozšírením peronospóry. Vznik historických vinárskych oblastí, známe vinárske oblasti. Poukázať na študijnú prechádzku: práce v záhrade. Chute, skupenstvo. Oxid uhličitý: bezfarebný plyn bez zápachu, nebezpečný pre ľudí a zvieratá, nahromadí sa pri kvasení vína v pivniciach. Úloha a význam drobných, mikroskopických organizmov pri zmene látok.</p>	<p>Učebnica, pracovný zošit. Kreslenie bobuľových plodov. Ukázať strapce hrozna. Ukázať na obrázkoch z odborných kníh rôzne druhy hrozna Závesné nástenné tabule (obrazy).</p> <p>Príprava muštu. Strapce hrozna, hroznové bobule, sitko, nádoba, malá fľaša, etiketa s dátumom lisovania. V niekoľkodňovom prinesenom mušte ukázať pomocou mikroskopu vínne kvasinky.</p>	<p>Učivo a úlohy sú založené na aktívnej účasti žiakov. Rozvíjanie kompetencií: riešenie problémov, spolupráca, vyzdvihnutie podstaty, materinský jazyk. Pozorovanie, porovnávanie, tvorenie skupín. Úloha pokusov pri pochopení javov v oblasti životného prostredia.</p>
4.					

6.	Vychádzka do zeleninovej záhrady, na pole.	Spoznávať jednotlivé druhy zeleniny spracované v rámci tohto tematického okruhu. Čerstvá alebo spracovaná zelenina. Spoznávať, rozoznať iné druhy zeleniny. Ktorú časť zelenín konzumujeme? Pojmy: vzdialenosť riadkov, vzdialenosť rastlín v riadkoch. Pojmy: výsev, sadenie priesad. V akej forme predávajú jednotlivé druhy zeleniny v predajniach? Čo možno pripraviť zo zeleniny?	Spoznávať jednotlivé druhy zeleniny spracované v rámci tohto tematického okruhu. Čerstvá alebo spracovaná zelenina. Precvičovanie merania.	Kuchárska kniha: Reformná kuchyňa. Moderná výživa - recepty jedál. Etikety z konzerv. Semená na siatie, ich vrecúška, na ktorých je uvedený správny spôsob výsevu a zobrazené sú aj rôzne druhy zeleniny. Záhradné náradie: napr. Motyka, rýľ, hrable atď. Zakorenenie cibule a mrkvy.	Učivo a úlohy sú založené na aktívnej účasti žiakov. Rozvíjanie kompetencií: riešenie problémov, spolupráca, vyzdvihnutie podstaty, kultúra komunikácie v materinskom jazyku, výchova k ochrane životného prostredia. Pozorovanie, porovnávanie, tvorenie skupín. Formulovanie jednoduchých pravidiel.
7.	Jeseň v zeleninovej záhrade. Rajčiak a paprika	Klimatické faktory: teplomilné – priesady. Miesto pôvodu: Južná Amerika. Orgány: hrubý hlavný koreň, bočné korene. Mäkká, ohybná, šťavnatá stonka. Bobuľový plod s množstvom semien: rajčiak. Dutý bobuľový plod: paprika. Obe rastliny sú jednoročné. Na rastline sú súčasne zrelé plody i nezrelé plody. Koreninová paprika, konzumná paprika.	Porovnať drevnatú a mäkkú stonku. Porovnať bobuľové plody viniča a rajčiaka. Pohl'adať na mape a v atlase Kalocsu, Segedín, prípadne Strednú Ameriku. Úloha vitamínu C pri fungovaní nášho organizmu. Obidva druhy zeleniny obsahujú najviac vitamínov v čerstvom stave. Uviesť názvy konzervárni na základe etikiet na konzervách.	Obrázky a ilustrácie v učebnici a pracovnom zošite. Živý materiál: rastlina s koreňom – paprika a rajčiak. Etikety konzerv. Kartičky so slovami. Závesné nástenné tabule (obrazy).	Rozvíjanie kompetencií: riešenie problémov, spolupráca, vyzdvihnutie podstaty, materinský jazyk. Pozorovanie, porovnávanie, tvorenie skupín. Formulovanie jednoduchých pravidiel.
5.					

8.	Hlávková kapusta	Časti rastliny: mäsité, široké listy, kapustná hlava. Krátka, hrubá stonka – hlúb. Stonka, kvety, plod, semená. Pojem: dvojročná rastlina. Kapustoviny: hlávková kapusta, červená hlávková kapusta, kaleráb, karfiol, kel, ružičkový kel. Kvasenie kapusty; kvasné baktérie. Význam kapustovín v našej výžive. Klimatické faktory.	Porovnať hlávkovú kapustu s rajčiakom. Podobnosť, odlišnosť. Aj v orgánoch rastlín môžu byť uskladnené živiny, nielen v plodoch. Uskladnené živiny využívame v našej strave. Porovnať činnosť kvasných baktérií a kvasníc, podobnosť, odlišnosť. Kde pestujú v našej vlasti veľa kapusty? Pohladať na mape! Porovnať mlynárika kapustného s obalovačom jablčným.	Ilustrácie v učebnici. Podľa možnosti ukázať hlávkovú kapustu aj s koreňom. Mikroskop: šťava z kvasenej kapusty na podložnom skielku. Kartičky so slovami. Závesné nástenné tabule (obrazy).	Rozvíjanie kompetencií: riešenie problémov, spolupráca, vyzdvihnutie podstaty, materinský jazyk. Pozorovanie, porovnávanie, tvorenie skupín. Formulovanie jednoduchých pravidiel.
6.		Mlynárik kapustný: krídla tohto motýľa pokrývajú farebné chitínové šupiny. Vyvíja sa úplnou premenou.			
9.	Mrkva a petržlen	Korene obidvoch rastlín sú hlavné úložné korene: cukry, vitamíny. Súkvetie okolík. Charakteristika dvojročných rastlín. Ich úloha v našej výžive. Použitie jednotlivých častí rastlín. Kôpor.	Mrkva a petržlen sú nevyhnutné pre našu zdravú výživu. Najcennejšie sú v surovom stave. Porovnať časti rastlín: mrkva a rajčiak.	Podľa možnosti ukázať čerstvú zeleninu. Zbierať recepty šalátov a jedál. Závesné nástenné tabule (obrazy).	Rozvíjanie kompetencií: riešenie problémov, spolupráca, vyzdvihnutie podstaty, materinský jazyk. Pozorovanie, porovnávanie, tvorenie skupín. Formulovanie jednoduchých pravidiel. Dodržanie pravidiel.
7.					
10.	Cibuľa kuchynská	Časti cibule kuchynskej: zväzkové korene, cibuľa: podcibulie, dužinaté listy, šupky. Mäkká stonka, dutý list, vrcholové súkvetie v tvare gule, tobolky. Klimatické faktory.	Význam cibule kuchynskej a cesnaku kuchynského v našej strave. Porovnať cibuľu kuchynskú s hlávkovou kapustou: podobnosti, odlišnosti. Použitie osvojených poznatkov.	Zakorenená cibuľa. Kartičky so slovami. Aplikácia. Závesné nástenné tabule (obrazy).	Rozvíjanie kompetencií: riešenie problémov, spolupráca, vyzdvihnutie podstaty, materinský jazyk. Rozvíjanie myslenia. Formulovanie

8.		Príbuznou cibuli kuchynskej je cesnak kuchynský.	Tvorenie skupín: ktoré časti doteraz spoznaných rastlín konzumujeme? Pohl'adať na mape Makov (Makó).		jednoduchých pravidiel. Rozbor obrázkov, rozoznať súvislosti. Ochrana životného prostredia.
11.	Fazuľa a príbuzné druhy zeleniny	Druhy fazule: kričková fazuľa, popínavá fazuľa. Charakteristické časti rastliny: hlavný koreň a vedľajšie korene: hrčky - užitočné hrčkovité baktérie. Mäkká stonka, zložené listy, motýľovité kvety. Časti motýľových kvetov. Plody: struky - suchý plod. Jednoročná rastlina. Príbuzné druhy: hrach, šošovica, sója.	Opakovaním častí kvetu vytvoriť pojem motýľové kvety. Prehĺbiť pojem zložené listy. Klíčenie fazule alebo hrachu, výsev, pozorovanie rastu. Robiť chronologicky záznamy o vývine rastliny. Strukoviny sú dôležitou súčasťou našej stravy, úloha zdravej výživy – zbierať recepty jedál.	Ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite. Obrázky a ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite. Aplikačné obrázky. Skúmanie hrčiek (na koreňoch) pod mikroskopom.	Rozvíjanie kompetencií: materinský jazyk, komunikácia. Pozorovanie, porovnávanie, tvorenie skupín. Úloha pokusov pri pochopení javov v oblasti životného prostredia. Formulovanie jednoduchých pravidiel. Zdravá výživa.
12.		Chlebové plodiny pestované na ornej pôde. Dôležité obilniny, pšenica	Časti pšenice: zväzkovité korene (bočné korene), dutá stonka: steblo, listy bez stopky, klas, zrno. Iné obilniny a ich použitie. Potraviny vyrobené z obilnín. Vytvorenie pojmu zrno.	Nagykunság – najväčšia pestovateľská oblasť pšenice v našej vlasti. oblasť, kde sa pestuje pšenica. Pšenica je naša najdôležitejšia potravinárska rastlina, chlebová plodina. Jej význam v našej strave. Použitie iných obilnín, oblasti, kde sa pestujú. Porovnať rastliny: pšenicu a rajčiak.	Ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite. Pšeničný klas, steblo, otruby, múka, raž, ovos, ryža, jačmeň. Zbierka klasov. Závesné nástenné tabule (obrazy).
9.					
13.	Kukurica siata	Pravlasť kukurice: Stredná a Južná Amerika. Klimatické faktory. Kukurica je tiež obilnina.	Porovnať kukuricu a pšenicu: podobnosti, zhody, odlišnosti. Kukurica je potravinárska rastlina a krmovina.	Ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite. Podľa možnosti	Rozvíjanie kompetencií: materinský jazyk, komunikácia. Rozoznať súvislosti. Rozvíjanie

10.		<p>Jej časti: adventívne korene s opornou funkciou, plné steblo, kolienka, listy objímajúce stonku, súkvetia: tyčinkové súkvetie: metlina; piestikové súkvetie: šúľok, z neho sa vyvinie kukuričný šúľok, kukuričné zrno.</p> <p>Použitie: potravinárska rastlina a krmovina.</p>	<p>Nevyhnutné krmivo na kŕmenie ošipáných a hydiny.</p> <p>Kukurica je teplomilná rastlina, severnejšie od nás sa ťažko pestuje. Miesta na jej pestovanie sú zhodné s oblasťami na pestovanie pšenice.</p>	<p>ozajstný šúľok kukurice a kukuričné zrná. Atlas, nástenná mapa. Závesné nástenné tabule (obrazy). Kniha: Chlieb národov (<i>Népek kenyere</i>).</p>	<p>logického myslenia. Formulovanie jednoduchých pravidiel. Osvojiť si samostatné získavanie poznatkov a riešenie úloh.</p>
14.	Ľuľok zemiakový	<p>Pôvod, klimatické faktory. Charakteristika orgánov rastliny: hľuza – podzemná zhrubnutá časť stonky. Pojem: zložené listy. Časti kvetov. Bobuľové plody. Rozmnožovanie hľuzami. Pestovanie. Škodca: pásavka zemiaková. Vývin pásavky zemiakovej, aké škody spôsobuje.</p>	<p>Zemepisné oblasti vhodné na pestovanie zemiakov. Ako sa rozšírila konzumácia zemiakov, historické pozadie. Ľuľok zemiakový je veľmi dôležitá potravinárska rastlina, dôležitý zdroj vitamínu C. Rajčiaky sú príbuzné zemiakom.</p>	<p>Texty a ilustrácie v učebnici, úlohy v pracovnom zošite. Závesné nástenné tabule (obrazy). Ukázať hľuzy a plody.</p>	<p>Systematizácia, vyzdvihnutie podstaty, vyzdvihnutie súvislostí, rozvíjanie logického myslenia. Formulovanie jednoduchých pravidiel. Osvojiť si schopnosť samostatne získavať poznatky a riešiť úlohy.</p>
11.					
15.	Zhrnutie: rastliny pestované v ovocných sadoch,	<p>Zhrnutie a systematizácia rastlín pestovaných v zeleninovej záhrade na základe nasledovných hľadísk: Rozoznať jednotlivé druhy. Časti a orgány rastliny všeobecne</p>	<p>Význam zelenín v našej výžive. Konzumácia zeleniny, ich príprava. Úloha zeleniny z hľadiska zdravého vývinu človeka.</p>	<p>Úlohy a ilustrácie v pracovnom zošite. Aplikačné obrazy zobrazujúce druhy zeleniny k úlohám.</p>	<p>Samostatné riešenie úlohy – výchova k samostatnosti. Systematizácia, tvorenie skupín.</p>

12.	zeleninových záhradách a na poliach	<p>Charakteristika rastlín, o ktorých sa žiaci učili, na základe ich charakteristických vlastností.</p> <p>Ktoré časti rastlín môžeme konzumovať?</p> <p>Tvoriť skupiny rastlín na základe toho, ako dlho žijú.</p> <p>Škodcovia: vývin, podobnosti, odlišnosti.</p> <p>Žiak má rozoznať rastliny pestované na poli!</p> <p>Má rozoznať pšenicu, raž, ovos, jačmeň, ryžu a kukurica podľa plodu!</p> <p>Má poznať a ovládať najdôležitejšie pojmy, výrazy, ktoré sú charakteristické pre orgány rastlín, o ktorých sa učil!</p> <p>Má poznať súvislosť medzi farbou a tvarom kvetu a spôsobom opelenia.</p> <p>Má porovnať jednotlivé druhy plodov!</p> <p>Výhody a nevýhody šľachtenia z hľadiska človeka a živého organizmu.</p>		Obrázky mlynárika kapustného, chrústa a pásavky zemiakovej. Závesné nástenné tabule (obrazy).	
16.	Previerka vedomostí				
13.					
17.	Zvieratá v dome a na hospodárskom dvore. Tur domáci	<p>Predchodca tura domáceho.</p> <p>Časti tela tura domáceho: hlava, krk, trup, končatiny.</p> <p>Hlava: duté rohy.</p> <p>Párnokopytník.</p> <p>Stavovec (kostra, chrbtica).</p> <p>Cicavec: živorodiaci, mliečne žľazy, koža so srsťou.</p>	<p>Súvislosť medzi pestovaním krmovín, pastvinami a chovom hovädzieho dobytká.</p> <p>Súvislosť medzi prežúvaním a zloženým žalúdkom.</p> <p>Rôzne formy chovu hovädzieho dobytká v našej vlasti v minulosti a dnes.</p>	<p>Úlohy a ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite.</p> <p>Lebka tura domáceho, nohy s kopytami, mliečne výrobky, duté rohy.</p> <p>Návšteva kravína.</p>	<p>Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk.</p> <p>Vypestovať potrebu zdravého spôsobu života.</p> <p>Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita.</p>

14.		Bylinožravec: hrboľatý povrch stoličiek, prežúvavec, zložený žalúdok. Časti zloženého žalúdka: cesta potravy. Stádo, krava, býk, teľa. Význam tura domáceho ako úžitkového zvierat'a.	Úžitok z tura domáceho. Národopisné zaujímavosti v Národných parkoch Hortobágy a Kiskunság, oboznámiť žiakov so pradávny, zachovaným spôsobom chovu zvierat. Priezviská: Gulyás, Csordás atď.	Kartičky so slovami. Závesné nástenné tabule (obrazy).	Osvojiť si schopnosť samostatne získavať poznatky a riešiť úlohy.
18.	Kôň - pomocník človeka	Predchodca koňa: kôň divý. Súvislosť medzi stavbou tela a pohybom. Spôsob života a správanie koňa. Výživa, chrup: bylinožravec, úplný chrup. Nepárnokopytník.	Úloha koňa v dejinách. Vzťah šport a koní. Chov koní. Pradávne remeslá: kováčstvo – podkúvanie koní. Úloha koňa v histórii so zreteľom na maďarské dejiny. Zobrazenie koňa v umení.	Úlohy a ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite. Závesné nástenné tabule (obrazy). Výtvarné dielo.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Telesná výchova, vypestovať potrebu zdravého spôsobu života. Sebapoznanie. Sebaobraz. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Osvojiť si schopnosť samostatne získavať poznatky a riešiť úlohy.
15.		Pohyb. Kobyla, žriebä, žrebec. Príbuzní koňa sú somár a mulica.			
19.	Sviňa domáca	Predchodca svine domácej, význam zdomácnenia. Stavba tela: stavovec, cicavec, párnokopytník. Hrboľatý povrch stoličiek, všežravec. Kanec, prasnica, prasiatko (prasa).	Porovnať tura domáceho so sviňou domácou: podobnosti, zhody, odlišnosti. Súvislosť medzi chrupom a prijímaním potravy. Chov ošípaných v minulosti a dnes. Súvislosť medzi pestovaním pšenice, kuchynského odpadu a zemepisným rozšírením chovu ošípaných.	Lebka, chrup a kosti končatín svine domácej. Obrázky v učebnici a v pracovnom zošite.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Osvojiť si schopnosť samostatne získavať poznatky a riešiť úlohy. Rozpoznať súvislosti, sformulovať ich.
16.		Úžitok zo svine domácej.			

20.	Kura domáca	<p>Predchodca kury domácej. Stavba tela: stavovec, vták, telo pokrýva perie, zobák, hrabavé nohy, rozmnožuje sa vajcami, nekŕmivé mláďatá. Kohút, sliepka, kuriatko. Časti vajca. Úžitok.</p>	<p>Rozdiel medzi rozmnožovaním a chovom hydiny na chovných farmách a na hospodárskom dvore. Hybridy na znášanie vajec a hybridy na mäso Súvislosť medzi prijímaním potravy a stavbou tela (zobák, nohy, tvar tela). Druhy peria, ich úloha: tepelná izolácia, chráni pred vonkajšími vplyvmi prostredia.</p>	<p>Varené vajce. Zbierka peria. Obrázky v učebnici, úlohy v pracovnom zošite. Závesné nástenné tabule (obrazy).</p>	<p>Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Osvojiť si schopnosť samostatne získavať poznatky a riešiť úlohy.</p>
17.					
21.	Kačica domáca	<p>Predchodca kačice domácej je kačica divá. Kačica domáca: stavovec, vták. Stavba tela: člnkovitý tvar tela, husté páperie, mazová žľaza, hrubá vrstva podkožného tuku, plávacie nohy, plávacie blany, zobák s rohovinovými zúbkami. Rozmnožuje sa vajcami, nekŕmivé mláďatá. Úžitok. Príbuzná kačice domácej je hus domáca. Úžitok.</p>	<p>Súvislosť medzi stavbou tela a životom vo vode. Súvislosť medzi tvarom zobáka a prijímaním potravy (poukázať na kuru domácu). Význam peria: tepelná izolácia. Ako izoluje perie? Súvislosť medzi štruktúrou peria a tepelnou izoláciou. Úloha mazovej žľazy. Zbierať ľudové piesne, v ktorých sa spomína hus alebo kačica! Kačice domáce a husi domáce chovajú pri vodách, buď na chovných farmách, alebo na hospodárskom dvore. Zemepisné miesta: napr. na brehu Tisy.</p>	<p>Zbierka peria. Obrázky v učebnici, ilustrácie a úlohy v pracovnom zošite. Preparáty. Závesné nástenné tabule (obrazy).</p>	<p>Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Rozpoznať súvislosti. Osvojiť si schopnosť samostatne získavať poznatky a riešiť úlohy. Naučiť správne sa učiť.</p>
18.					

22.	Pes - verný priateľ človeka	<p>Pôvod. Plemená psov. Súvislosť medzi spôsobom života, tvarom tela a prijímaním potravy. Charakteristické znaky spôsobu života dravcov: dravý chrup, dobrý sluch, zrak, silné čeľuste, ostražitosť. Stavovec, cicavec. Správny chov psov. Besnota. Endre Hógyes, objaviteľ očkovania proti besnote.</p>	<p>Charakteristika systémovej skupiny: Pri ktorom živočíchovi sme to už učili? Porovnať s mačkou domácou. Súvislosť medzi spôsobom života, tvarom tela a orgánmi. Ochrana nášho zdravia: zvieratá môžu šíriť také choroby, ktoré sú pre človeka nebezpečné. Správny vzťah medzi človekom a zvieratám. Nedráždi psa! Úloha realizovaná v knižnici: zbierať literárne diela o psoch.</p>	<p>Eric Knight: Lassie sa vracia. István Fekete: Bogáncs Obrázky v učebnici, ilustrácie v pracovnom zošite. Závesné nástenné tabule (obrazy).</p>	<p>Výchova k samostatnosti – samostatne riešiť úlohy. Učiť starostlivosti a zodpovednosti o živé organizmy, aktívne precvičovanie. Úloha pozorovania pri získavaní poznatkov. Osvojiť si schopnosť samostatne získavať poznatky a riešiť úlohy.</p>
19.					
23.	Nezvaný hosť stromov, obyvateľ záhrad: chrúst obyčajný	<p>Tri hlavné časti tela chrústa obyčajného: hlava, hrud' a bruško. Hlava: hryzadlá, tykadlá, zložené oči. Hrud': 3 páry článkovaných nôh, krovky blanité krídla. Bruško: dýchanie. Chrúst obyčajný je hmyz s článkovanými nohami, chrobák. Vývin chrústa obyčajného – úplná premena: vajíčko → larva → kukla → vyvinutý chrobák. Larvy sa živia koreňmi rastlín, vyvinuté chrobáky obhrýzajú listy stromov. Počas rastu sa lienia.</p>	<p>Súvislosť medzi orgánmi a spôsobom života. Poukázať na poznatky o mlynárikovi kapustnom. Existuje viac druhov chrústa. Larvy sa nazývajú pandravy. Ich vývin trvá tri -štyri roky. Počet chrústov v uplynulých rokoch veľmi klesol kvôli používaniu chemikálií. Len pre nás sú škodcami, sú dôležitou súčasťou prírody. Prirodzenými nepriateľmi chrústa sú hmyzožravé cicavce a vtáky.</p>	<p>Obrázky v učebnici, ilustrácie a úlohy v pracovnom zošite. Aplikačné obrazy, časti tela chrústa, vývin chrústa.</p>	<p>Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca. Rozvíjanie myslenia. Rozvíjanie kompetencií: spolupráca, materinský jazyk. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Osvojiť si schopnosť samostatne získavať poznatky a riešiť úlohy.</p>
20.					

24.	Náš hlučný „spolubývajúcí“: vrabec domový	<p>Stavovec, vták. Súvislosť medzi lietavým spôsobom života a stavbou tela. Súvislosť medzi prijímaním potravy a typom zobáka: kuželovitý zobák. Potrava: tvrdé semená, zbytky jedál, ovocie. Pohlavná dvojtvárnosť: perie samcov je trochu pestrejšie. Žijú v skupinách. Stále vtáky, chránené.</p>	<p>Vyzdvihnúť spoločné vlastnosti vtákov. Vzťah medzi človekom a vrabcom: odpadky, zanedbaný dvor, odkvapové rúry: vrabce sa rozmnožia. Rozmnoženiu môžeme zabrániť udrzovaním čistoty a poriadku. Viest' denník o pozorovaní vrabcov.</p>	<p>Obrázky v učebnici, ilustrácie v pracovnom zošite. Pozorovanie vrabca v jeho biotope. Vypchatý vrabec. Kostra vrabca. Závesné nástenné tabule (obrazy).</p>	<p>Rozvíjanie myslenia. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Vyzdvihnutie podstaty.</p>
25.		Hlodavce v dome a jeho okolí: myš domová	<p>Charakteristické poznávacie znaky myši domovej, potkana tmavého, potkana hnedého a škrečka zlatého. Spoločné vlastnosti týchto štyroch živočíchov: stavovce, cicavce, všežravce, hlodavce. Veľmi rýchlo sa množia, šíria choroby. Ich biotop.</p>	<p>Určiť spoločné a odlišné poznávacie znaky týchto hlodavcov. Úloha čistoty a správneho skladovania odpadu pri zabránení rozmnoženiu a rozšíreniu sa škodlivých hlodavcov. Výhoda prirodzenej ochrany oproti jedom a iným chemikáliám.</p>	<p>Obrázky, ilustrácie a úlohy v učebnici a v pracovnom zošite. Vypchaté preparáty alebo vnútorné orgány myši v konzervačnom roztoku aj na účel skúmania. Lebka myši. Závesné nástenné tabule (obrazy). Kartičky so slovami.</p>
21.					
26.	Pohľadnice	<p>Rozšíriť osvojené poznatky o také domáce zvieratá a živočíchov žijúce v blízkosti domov, ktoré sa „nezmestili“ do učiva: drozd čierny, mucha domáca, holuby, koza domáca, ovca domáca,</p>	<p>Pohl'adať pomocou obrázkov a textu v učebnici a úloh v pracovnom zošite najdôležitejšie poznávacie znaky. V školách, kde na vyučovanie tohto učebného predmetu pripadá 1,5</p>	<p>Obrázky a ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite. Závesné nástenné tabule (obrazy)</p>	<p>Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice</p>

		králik domáci, škrečok zlatý. Pozorovať dôležité poznávacie znaky.	hodiny, možno učivo spracovať po skupinách alebo prostredníctvom zberateľskej práce.		a pracovného zošita. Osvojiť si schopnosť samostatne získavať poznatky a riešiť úlohy. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu.
27.	Ako sa o zvieratá staráš, taký človek si!	Správne zaobchádzanie so zvieratami: poznať základné a dôležité pravidlá. V čom, kde a ako môžeme chovať zvieratá? Chov úžitkových zvierat. Význam zákona o ochrane zvierat.	Ohľaduplné, ľudské zaobchádzanie sa vzťahuje aj na zvieratá. Chránené zvieratá nedržme v zataji! Vysvetliť niekoľko paragrafov zo zákona o ochrane zvierat. Mať v triede akvárium alebo chovať nejaké malé zvieratko. Rozbor textu: objasniť zákon o ochrane zvierat v pracovnom zošite.	Ukázať vhodné miesta pre chov malých zvierat (klietka, akvárium atď.).	Ochrana životného prostredia. Mať v úcte živé organizmy, život, ohľaduplné zachádzanie so živočíchmi. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu. Vyzdvihnutie podstaty.
22.					

28.	<p>Zhrnutie: zvieratá v dome a na hospodárskom dvore</p>	<p>Žiak má rozpoznať zvieratá na základe popisu a na obrázku! Má vedieť povedať hlavné charakteristické znaky živočíchov! Má správne používať názvy živočíchov! Má správne používať odborné výrazy! Má vedieť uviesť príklad na súvislosť medzi orgánmi a spôsobom života živočíchov.</p> <p>Tvoriť skupiny živočíchov podľa nasledovných hľadísk: stavba tela, výživa, rozmnožovanie, úžitok, význam živočíchov.</p> <p><i>V školách, kde na vyučovanie tohto učebného predmetu pripadá 1,5 hodiny týždenne, môžu tento tematický okruh zhrnúť pri zhrnutí tematického okruhu <i>Ludské telo</i>.</i></p>	<p>Majú poznať príčinu, ako sa dostali domáce a úžitkové zvieratá do blízkosti človeka, prečo sa k nemu viažu!</p> <p>Žiak má rozpoznať zvieratá, o ktorých sa učil, na základe ich charakteristických vonkajších znakov!</p> <p>Má ovládať najdôležitejšie pojmy, výrazy charakteristické pre orgány zvierat!</p> <p>Má rozpoznať súvislosť medzi orgánmi zvierat a spôsobom ich života: chrup – prijímanie potravy, typ zobáka – prijímanie potravy, ústny orgán – prijímanie potravy, končatiny – pohyb, získavanie potravy!</p> <p>Má porovnať spoznané zvieratá, má objaviť ich spoločné vlastnosti: stavovce, cicavce, vtáky, článkonožce atď.!</p> <p>Úloha úžitkových zvierat a domácich miláčikov v živote človeka!</p> <p>Upevniť v žiakoch vedomie správneho zaobchádzania so zvieratami!</p>	<p>Ilustrácie a úlohy v učebnici a v pracovnom zošite. Názorné učebné pomôcky: obrazy zvierat, o ktorých sa učili.</p>	<p>Ochrana životného prostredia. Mať v úcte živé organizmy, život, ohľaduplné zachádzanie so živočíchmi. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Tvorenie skupín, systematizácia. Vyzdvihnutie podstaty.</p>
29.	<p>Previerka vedomostí</p>	<p><i>V školách, kde na vyučovanie tohto učebného predmetu pripadá 1,5 hodiny týždenne, môžu previerku po ukončení tematického okruhu napísať po ukončení tematického okruhu <i>Ludské telo</i>.</i></p>			

30.	Fungovanie nášho tela. Koža – najvšestrannejší orgán nášho tela	Časti kože: pokožka – zamša – podkožie. Pokožka: Ochrana: pred poranením, slnečným žiarením a inými vonkajšími látkami, tepelná regulácia, voda. Zamša: V nej: časti zamše – vlasy, chlpy, potné žľazy, mazové žľazy. Nervové ukončenia – vnímania. Cievy: výživa, dýchanie buniek. Podkožie: tuková vrstva – tukové vankúšiky – tukové bunky.	Vysvetliť názov. Pozorovať vlastnosti kože, robiť pokusy podľa úloh v pracovnom zošite.	Ilustrácie a úlohy v učebnici a v pracovnom zošite. Aplikácia. Veci potrebné na pozorovanie. Model kože.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Vyzdvihnutie podstaty. Sebapoznanie.
23.					
31.	Zdravá koža, starostlivosť o kožu	Starostlivosť o pokožku: hygiena, hygienické potreby, ako často sa umývať, pestovanie pokožky, starostlivosť o vlasy, starostlivosť o nechty, vzťah medzi oblečením a pokožkou, dôležitosť a nebezpečenstvá opaľovania sa.	Vytvoriť správne návyky. Potreba vhodnej starostlivosti o pokožku, odkryť príčiny, nájsť dôkazy. Upevniť osvojené poznatky pomocou úloh v pracovnom zošite. Rozpoznať medzi kozmetickými prípravkami úlohu prírodných látok, liečivých rastlín a jednoduchých prípravkov na starostlivosť o pokožku! Vybrať si: ktorý mám používať?	Ilustrácie a úlohy v učebnici a v pracovnom zošite. Ukázať rôzne kozmetické prípravky. Kartičky so slovami. Aplikácia.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Vyzdvihnutie podstaty. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Rozvíjanie pozorovacej schopnosti. Sebapoznanie. Rozvíjanie kompetencií: rozhodovanie. Technika argumentovania a presvedčania.
24.					

32.–33.	Ako si môžeš zachovať zdravie? I.-II.	Na hodine treba vyhodnotiť merania začaté v septembri. Poukázať na jav – rast a vývin – pomocou získaných výsledkov. Samostatné vyplnenie dotazníka. (K žiakovi, u ktorého predpokladáme, že vyjdú negatívne výsledky, treba pristupovať taktne. Žiak nemôže vždy za to, že nežije zdravo.) Čo môže urobiť žiak? Má si uvedomiť dôležitosť správneho denného režimu. Má vedieť rozlíšiť zdravé a nezdravé jedlá a nápoje! Má vedieť slušne, kultúrne jesť! Voľný čas má tráviť pohybom! Má zvoliť najzdravšiu z možností! Má poznať látky škodlivé pre organizmus, návykové látky, alkohol drogy, fajčenie, zbytočne užívané lieky a ich škodlivé účinky!	Hodiny treba stavať na texty v učebnici, na úlohy v pracovnom zošite Rolové hry. Rozhovor, diskusia. Spracovať príbeh s názvom: Veselý vrah.	Texty a ilustrácie v učebnici, úlohy v pracovnom zošite.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Vyzdvihnutie podstaty. Sebapoznanie. Osvojiť si schopnosť správne rozpoznať situáciu a správne rozhodovať. Rozvíjať dobrý úsudok. Vypestovať potrebu zdravého spôsobu života. Technika argumentovania a presvedčania.
25.–26.					
34.		Úloha rodiny v našom živote: spoločenstvo, láska, vzájomná pomoc, deľba práce, úcta, hospodárska jednotka, dôvera. Členovia rodiny. Priateľstvá – priatelia. Komu môžeš dôverovať? Opatrnosť, ak ťa osloví priateľsky sa správajúci cudzí človek – bez zovšeobecňovania.	Rozhovor o téme na základe textu a ilustrácií v učebnici a úloh v pracovnom zošite. Vypočúť si zážitky. Rolová hra: oslovenie, diskusia o situáciách, precvičovanie správnych foriem správania sa.	Texty a ilustrácie v učebnici, úlohy v pracovnom zošite.	Rozvíjanie kompetencií: materinský jazyk. Vhodné správanie sa v rôznych situáciách. Technika argumentovania a presvedčania
27.	Rodinný život a rodinné vzťahy: rodina, priateľstvo				

35.		Ak na vyučovanie vecného učiva pripadá 1,5 hodiny týždenne, tu treba podať učivo 28. hodiny – Zhrnutie. Ľudský organizmus, ľudské orgány v nadväznosti na poznatky osvojené v 3. ročníku. Úloha kože z hľadiska našich životných funkcií. Zachovanie zdravia, opakovanie sú systematizáciou osvojených poznatkov.	Vyriešiť úlohy v pracovnom zošite, odpovedať na otázky v učebnici!	Ilustrácie, úlohy a otázky v učebnici, v pracovnom zošite.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita.
28.	Zhrnutie: Človek				
36.	Previerka vedomostí	Ak na vyučovanie vecného učiva pripadá 1,5 hodiny týždenne, potom na tejto hodine treba vyplniť aj úlohový list pre 28. hodinu.			
29.					
37.		Rozloha Maďarska. Karpatská kotlina – Maďarsko. Veľké krajinné oblasti: - Veľká maďarská nížina, - Malá maďarská nížina, - Zadunajská vrchovina a pohorie Mecsek, - Zadunajské stredohorie, - Severné stredohorie, - Predhorie Álp, Kde ležia tieto oblasti, ktorým smerom ležia od seba tieto oblasti. Povrch týchto oblastí, rieky tvoriace hranice medzi jednotlivými oblasťami atď.	Orientácia na mape pomocou smerov, mapových značiek, farieb a výškových čísel. Stavať na poznatky z 3. ročníka. Riešiť úlohy v pracovnom zošite, Precvičovať, prehliť a používať poznatky o orientácii na mape.	Obrázky v učebnici, úlohy v pracovnom zošite. Aplikácie. Reliéfna mapa Maďarska, školský atlas, kontúrna mapa.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Rozvíjanie logického myslenia. Rozvíjanie matematického myslenia. Precvičovanie, upevnenie a používanie poznatkov o orientácii na mape.
30.	Potulky našimi krajmi	Ak na vyučovanie vecného učiva pripadá 1,5 hodiny týždenne, na tejto hodine treba vyriešiť niektoré úlohy vybrané z úloh v pracovnom zošite na nasledujúcu hodinu.			

38.	Orientácia na reliéfnej mape Maďarska	Niektoré úlohy sa môžu vyriešiť už na predošlej hodine. Riešiť úlohy v pracovnom zošite, Precvičovať, prehliť a používať poznatky o orientácii na mape.	Precvičovať orientáciu na mape: pomocou reliéfnej mapy určovať na slepej mape svetové strany, merať vzdialenosti, nájsť, kde ležia veľké krajinné oblasti. Prečítať výškové čísla, rozoznať výšku povrchu a typ reliéfového útvaru pomocou výškových čísel. Opakovať pojmy tečúce vody, stojaté vody a s nimi súvisiace pojmy, používať osvojené učivo. Odpovedať na otázky v učebnici, riešiť úlohy v pracovnom zošite.	Reliéfna mapa Maďarska, školský atlas, kontúrna mapa. Úlohy v pracovnom zošite, otázky v učebnici.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Rozvíjanie logického myslenia. Rozvíjanie matematického myslenia. Precvičovanie, upevnenie a používanie poznatkov o orientácii na mape.
39.	Veľká maďarská nížina, najväčšia rovina našej vlasti	Veľká maďarská nížina: nízko ležiaca nížina. Jej povrch formoval vietor a rieky. Poloha, hranice, rozloha. Charakteristika podnebia (počasia) ma Veľkej maďarskej nížine: teplo, suché letá, studená zima. Pojem: obdobie sucha. Priaznivé a nepriaznivé vplyvy počasia na tunajšie poľnohospodárstvo.	Precvičovať orientáciu na mape: výškové čísla, názvy riek, hraničiaci kraje, oblasti, štáty. Súvislosť medzi teplotou a povrchom, precvičovať čítanie mapy, používať osvojené poznatky. Ako sa brániť proti nepriaznivým klimatickým vplyvom? Súvislosť medzi podnebím, počasím a poľnohospodárstvom.	Nástenná mapa Maďarska, školský atlas. Obrázky v učebnici, ilustrácie a úlohy v pracovnom zošite. Kontúrna mapa Maďarska.	Precvičovať orientačnú schopnosť. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Rozvíjanie logického myslenia. Rozvíjanie matematického myslenia.
31.					

40.	Pieskové presypy v Kiskunságu	Kiskunság – menšia krajinná oblasť ležiaca medzi Dunajom a Tisou. Vlnitý povrch, rovina. Vietor vytvoril z pohyblivého piesku pieskové presypy. Piesok sem naplavili kedysi rieky. Význam Národného parku Kiskunság. Spevnenie pohyblivých pieskov: pestovanie zeleniny a ovocia. Priaznivé prírodné podmienky: veľa slnečného žiarenia, teplé leto, zrnká piesku odrážajú slnečné lúče, chutné ovocie, zelenina, potravinársky priemysel. Najdôležitejšie druhy ovocia a zeleniny.	Čítanie mapy – úlohy. Súvislosť medzi prevládajúcim smerom vetra a pieskovými presypmi. Negatívna činnosť človeka zameraná na úpravu pôdy: vykynoženie pôvodnej rastlinnej prikrývky, piesok sa mohol voľne pohybovať. Zbierať materiály o Národnom parku Kiskunság (obrázky, články atď.) Súvislosť medzi podnebím, povrchom, pôdou a pestovaním rastlín. Modelovanie pohyblivého piesku a činnosti vetra na terénnom stole. Oživiť a použiť poznatky o jednotlivých druhoch zeleniny a ovocia.	Mapa Maďarska. Obrázky v učebnici, ilustrácie v pracovnom zošite. Atlas, kartičky so slovami. Slepá mapa Maďarska. Kontúrna mapa, pestovanie rastlín. Aplikačné obrazy, reliéfná mapa, školský atlas. Terénny stôl, sušič na vlasy, mach, suché „kvety”, malé šišky. ilustrácie a úlohy v učebnici, v pracovnom zošite.	Precvičovať orientačnú schopnosť. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: použitím učebnice a pracovného zošita. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Rozvíjanie logického myslenia. Rozvíjanie matematického myslenia.
32.					
41.	Pšeničné lány a zavlažovacie kanály v oblasti Nagyunság	Poloha a vznik krajinej oblasti Nagyunság. Dokonalá rovina. Úloha riek vo vytváraní povrchu tejto oblasti. Dlhotrvalé obdobie sucha. V lete treba preto zavlažovať. Plodiny: pšenica, kukurica, ryža zeleniny. Pestovanie obilnín a krmovín.	Precvičovať čítanie mapy, prečítať výškové čísla na mape, vyfarbiť oblasti, zakresliť Tisu. Používať zrážkovú a teplotnú mapu. Pochopiť prírodné a zemepisné pojmy a javy.	Nástenná mapa Maďarska. Úlohy v pracovnom zošite. Školský atlas.	Precvičovať orientačnú schopnosť. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. Používanie osvojených poznatkov, riešenie problémov.
33.					

42.	Veľká maďarská nížina – zásobáreň krajiny	<p>Úrodná pôda + teplo → pestovanie pšenice → mlynársky priemysel.</p> <p>Prírodné podmienky pre pestovanie pšenice sú vhodné aj pre pestovanie kukurice.</p> <p>Mapové značky pre mlynársky a cukrovarnícky priemysel.</p> <p>Sú to odvetvia potravinárskeho priemyslu. Szolnok, „brána územia za Tisou“.</p> <p>Priaznivé prírodné podmienky veľa slnečného žiarenia, teplé leto, zrnká piesku odrážajú slnečné lúče, chutné ovocie, zelenina, potravinársky priemysel.</p> <p>Konzervárne.</p> <p>Kecskemét, Szolnok.</p>	<p>Súvislosť medzi pôdou, podnebím, pestovaním rastlín a potravinárskym priemyslom.</p> <p>Spojiť s učebným predmetom biológia: čo sa učili o pšenici, kukurici, jednotlivých druhoch ovocia a zeleniny.</p> <p>Pojem: chlebovina, význam.</p> <p>Upevniť a rozšíriť poznatky osvojené na predošlých hodinách.</p>	<p>Reliéfna mapa a nástenná mapa žúp Maďarska, školský atlas.</p> <p>Kontúrna mapa, aplikačné obrázky.</p> <p>Úlohy v učebnici a pracovnom zošite.</p>	<p>Precvičovať orientačnú schopnosť.</p> <p>Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk.</p> <p>spolupráca, materinský jazyk.</p> <p>Rozvíjanie logického myslenia.</p> <p>Riešenie problémov.</p> <p>Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.</p>
43.	Severné stredohorie, náš najvyššie položený kraj	<p>Časti Severného stredohoria: Börzsöny, Cserhát, Mátra, Bukové hory a Zemplínske vrchy. Kékes (v Mátre) – najvyšší bod Maďarska.</p> <p>Rieky naplavujú nánosy (naplaveniny). Pri úpätí hôr vznikajú z nánosov náplavové kužele.</p> <p>V Severnom stredohorí je veľa lesov.</p> <p>Rieky v Severnom stredohorí. Prírodné bohatstvo Severného stredohoria: lesy, nerastné bohatstvo: hnedé uhlie, lignit, medená ruda, kedysi tu dolovali aj železnú rudu.</p> <p>Miškovec (Miskolc), Jáger (Eger).</p> <p>Význam lesov.</p> <p>Pestovanie ovocia a hrozna na južných svahoch hôr.</p>	<p>Znázorniť vznik náplavových kužeľov na terénnom stole.</p> <p>Vyhľadávať výškové čísla.</p> <p>Precvičovať orientáciu na mape, v atlase.</p> <p>Forma práce: vo dvojiciach, samostatne.</p>	<p>Mapa Maďarska, školský atlas.</p> <p>Úlohy, obrázky a ilustrácie v učebnici, v pracovnom zošite.</p> <p>Slepá mapa Maďarska.</p> <p>Fotografie krajinných oblastí.</p>	<p>Precvičovať orientačnú schopnosť.</p> <p>Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk.</p> <p>spolupráca, materinský jazyk.</p> <p>Riešenie problémov.</p> <p>Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.</p>
34.					

44.	Výlet do Severného stredohoria	Vznik Severného stredohoria: úloha sopiek a morí. Národné parky. Zaujímavosti, pamätihodnosti. Aggtelek, Jáger, Hollókő atď.	Orientácia na mape. Práca samostatne alebo v skupinách podľa textu a ilustrácií v učebnici a úloh v pracovnom zošite.	Model sopky. Horniny: pieskovec, andezit, čadič a tuf. Fotografie.	Láska k vlasti.
45.	Od Dunajského ohybu po riekú Zala: Zadunajské stredohorie	Smer, hranice, rozloha. Hlavné časti Zadunajského stredohoria: Bakony, Vértes, pohorie Dunazug. Pojem: stredohorie. Charakteristika stredohoria: ploché horské chrbty, zaoblené končiare. Chladnejšie podnebie kvôli hornatým oblastiam, viac zrážok, najmä na západných svahoch. Nerastné bohatstvo: hnedé uhlie, bauxit. Charakterizovať nerasty. Ich značky na mape. Ajka, Várpalota, Tatabánya, Veszprém. Značky týchto osád na mape.	Súvislosť medzi polohou, povrchom a podnebím. Orientácia na reliéfnej a územnosprávnej (župy) mape, úlohy v pracovnom zošite riešiť pomocou mapy: výškové čísla, množstvo zrážok, teplotné údaje. Údaje porovnať s poveternostnými údajmi z Veľkej maďarskej nížiny. Príčiny rozdielov.	Reliéfna mapa, školský atlas. Obrázky v učebnici, ilustrácie a úlohy v pracovnom zošite. Kontúrna mapa, aplikačné obrazy.	Precvičovať orientačnú schopnosť. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.
35.					
46.	Výlet do Zadunajského stredohoria	Zemepisné a historické pamätihodnosti v Zadunajskom stredohorí. Život ľudí v minulosti a dnes. Národné parky. Historické súvislosti: hradný systém na vyvýšeninách: Sümeg, Nagyvázsony, Várgesztes, Csókakő, Csesznek atď.	Určujúca úloha zemepisnej polohy.	Reliéfna mapa Maďarska, školský atlas. Slepá mapa Maďarska.	Precvičovať orientačnú schopnosť. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Riešenie problémov. Pochopenie textu: vysvetliť úlohy a značky. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.

47.	A Zadunajská vrchovina, najväčšia pahorkatina našej vlasti	<p>Charakteristika vrchoviny: široké údolia, pahorky. Západný vietor prináša veľa zrážok. Potoky sú bohaté na vodu. Pásienky bohaté na výdatnú trávu – chov hovädzieho dobytku – mliekárenský priemysel – mäsový priemysel. Krmoviny, obilie, kukurica. Zalanská pahorkatina, Tolnská pahorkatina, Šomod'ská pahorkatina Materiál Zalanskej pahorkatiny je hlina. Nerastné bohatstvo: ropa a zemný plyn. Využitie: zdroj energie, surovina pre chemický priemysel. Mecsek – stredohorie. Značky na mape. Pécs – historické pamiatky, študentské a priemyselné mesto. Mapové značky pre čierne uhlie.</p>	<p>Súvislosť medzi počasím (podnebím), poľnohospodárskou výrobou a chovom úžitkových zvierat. Národopisné súvislosti: stavebníctvo, drevorezbárstvo, používané motívy.</p>	<p>Reliéfna mapa, školský atlas, kontúrna mapa. Aplikačné obrazy Obrázky v učebnici, ilustrácie a úlohy v pracovnom zošite Vytvárať pahorkatinu na terénnom stole. Zbierka hornín: ropa, hlina. Aplikačné značky na mape, umiestniť značky chemického priemyslu na kontúrnej mape.</p>	<p>Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.</p>
36.					
48.	Malá maďarská nížina a Predhorie Álp, západná brána našej vlasti	<p>Poloha, susedia a vznik Malej maďarskej nížiny. Dokonalá rovina. Jazero Fertő, Dunaj, Rába. Miernejšia zima, chladnejšie leto, viac zrážok ako na Veľkej maďarskej nížine. Zrážky prináša západný vietor. Daždivejšie, chladnejšie podnebie - pasienky bohaté na výdatnú trávu – kvalitné krmivo - chov hovädzieho dobytku – mliekárenský priemysel –</p>	<p>Zrážky prináša západný vietor od Atlantického oceánu. Porovnať počasie (podnebie) Veľkej a Malej maďarskej nížiny. Močiare sú vhodným miestom pre hniezdenie mnohých vtákov. Okolie jazera Fertő je národný park. Vyfarbiť a doplniť mapu, čítať výškové čísla. Súvislosť medzi pôdou, podnebím, pestovaním rastlín, chovom</p>	<p>Reliéfna a územnosprávna (župy) mapa Maďarska, školský atlas. Kontúrna mapa, aplikačné obrazy. Úlohy v učebnici a v pracovnom zošite, Značky na mape.</p>	<p>Precvičovať orientačnú schopnosť. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita. Riešenie problémov.</p>

37.		mliekárenské výrobky, mäsový priemysel. Pestované plodiny: cukrová repa, sladovnícky jačmeň, kapusta, krmoviny, obilniny. Mlyny, cukrovary. Győr: dopravný uzol, strojársky priemysel. Mapové značky priemyselných odvetví. Kőszegské vrchy, Šopronské vrchy, Szombathely, Šopron, Kőszeg.	úžitkových zvierat a priemyselnými odvetviami. Strojárska výroba sa zameriava na výrobu dopravných prostriedkov a poľnohospodárskych strojov.		Rozvíjanie logického myslenia. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.
49.	Porovnanie troch nížin	Hľadiská: poloha, povrch, vznik, podnebie, pestované rastliny, tu chované úžitkové zvieratá, priemyselné mestá.	Precvičovanie a používanie osvojeného učiva.	Nástenná mapa, kontúrna mapa, aplikačné obrazy, mapové značky. Úlohy v pracovnom zošite.	Precvičovať orientačnú schopnosť. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita. Rozvíjanie logického myslenia. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.
50.	Balaton - „maďarské more“	Stojatá voda. Bakony: na južných svahoch pestujú hrozno a ovocie. Balaton napája voda rieky Zala a prebytočnú vodu odvádza kanál Sió. Cestovný ruch. Ochrana kvality vody Balatonu a jeho okolia.	Rôzne formy spracovania učiva: – pomocou učebnice a pracovného zošita, – vyučovacia hodina realizovaná v knižnici, – pozrieť si videofilm, – zberateľská práca.	Fotografie, videofilmy, knihy. Mapa Maďarska, atlas. Ilustrácie, obrázky a úlohy v učebnici	Precvičovať orientačnú schopnosť. Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk.

			Použiť prečítané historické príbehy, zabudovať do učiva poznatky osvojené na hodinách techniky, kreslenia a spevu. Vlastiveda, národopis. Povesti, príbehy.	a v pracovnom zošite.	Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita. Rozvíjanie logického myslenia. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Láska k vlasti.
51.–52.	Pohľadnice I.- II.	Ukázať žiakom jedinečné hodnoty a pamiatky Maďarska známe nielen doma, ale aj v zahraničí.	Pohľadať významné pamiatky a miesta na mape. Zberateľská práca, zhotovenie nástenky.	Knihy – turistický sprievodca, prospekty, fotografie z kalendárov. Mapa, atlas. Učebnica, pracovný zošit.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Ochrana životného prostredia. Láska k vlasti.
53.		Poklady ukryté v hĺbinách Zeme: horniny a minerály	Porovnať minerály, o ktorých sa žiaci učili, podľa hmotnosti, farby a tvrdosti. Charakteristické vlastnosti hliníka. Rozdiel medzi surovinou a zdrojom energie. Súvislosť medzi hnedým uhlím, elektrickou energiou a priemyslom zameraným na výrobu hliníka. Prečo vznikli hlinikárne	Mapa Maďarska, atlas, slepá mapa Maďarska. Aplikácie, kartičky so slovami. Úžitkové predmety vyrobené z hliníka.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií:

38.			(hliníkové huty)? Význam priemyslu zameraného na výrobu hliníka v minulosti a dnes. História hliníka.		čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Ochrana životného prostredia.
54.	Poklady ukryté v hĺbinách Zeme: slnečné teplo uchované v uhlí	História vzniku uhlia. čierneho uhlia. Použitie: zdroj energie, hutníctvo (koks), chemický priemysel. Použitie hnedého uhlia: teplárne – výroba elektrickej energie. Použitie lignitu. Mapová značka lignitu.	Ako súvisí slnečná energia spred mnohých miliónov rokov s teplom v izbe v súčasnosti? Práca baníkov patrí medzi najťažšie a najnebezpečnejšie fyzické práce. Žiak sa má oboznámiť so štruktúrou uhoľnej bane! Uhlie sa nazýva aj „čiernym diamantom! Prečo? Úlohy so zemepisnou témou treba riešiť pomocou atlasu!	Zbierka hornín: Čierne uhlie. Obrázky o obrovských tropických močiarnych lesoch, z ktorých vzniklo uhlie. Obrázky v učebnici, ilustrácie v pracovnom zošite. Kniha – Burian: Veľká kniha o praveku.	Samostatné riešenie úlohy – výchova k samostatnosti. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.
39.					
55.	Poklady ukryté v hĺbinách Zeme: tekuté zlato	Charakteristické vlastnosti ropy. Použitie: zdroj energie, surovina pre chemický priemysel. Ťažba a rafinácia ropy, ťažba zemného plynu.	Význam ropy ako zdroja energie a suroviny. Žiaci sa majú naučiť názvy niekoľkých výrobkov vyrobených z ropy: napr. vazelína – krém, pohonné látky do vozidiel. Úloha ropy v našom každodennom živote, jej účinky: znečisťujúci životné prostredie – šetrný k životnému prostrediu. Obidve látky sú horľavé a výbušné! Použitie derivátov ropy a zemného plynu.	Ukázať ropu. Mapa, atlas. Ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite.	Samostatné riešenie úlohy – výchova k samostatnosti. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.
40.					

56.	Prečo je rieka "chorá"?	Spracovanie učiva podľa nasledovných hľadísk: Látky znečisťujúce životné prostredie zhrnúť do skupín: – látky znečisťujúce pôdu, – látky znečisťujúce vodu, – látky znečisťujúce ovzdušie. – Zdroje znečistenia v našom životnom prostredí. – Správanie sa a spôsob života zameraný na ochranu životného prostredia.	Odkryť zdroje znečisťujúce prostredie pomocou príkladov z nášho bezprostredného prostredia. Ukázať postupy šetrné k životnému prostrediu. Zberateľská práca. Vyhotoviť nástenku. Stavať na doteraz osvojené poznatky. Rozpúšťanie, roztoky. Vlastnosti vzduchu, Životné podmienky živých organizmov, suroviny a výroba. Ochrana nášho zdravia.	Ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite. Na nasledujúcu vyučovaciu hodinu: pripraviť a obstaráť vzorky vody a nástroje na skúmanie podľa pokynov v učebnici a pracovnom zošite.	Samostatné riešenie úlohy – výchova k samostatnosti. Precvičovať, osvojiť si uvedomelé ekologické správanie sa. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.
41.					
57.–58.	Životné prostredie môjho bydliska: pokusy, skúmania I.-II.	Skúmanie vzduchu a vody v okolí školy a bydliska. Vykonať a vyhodnotiť pokusy a pozorovania.	Rozbor obrázkov v učebnici, diskusia.	Nástroje potrebné na pozorovanie a pokusy. Ilustrácie v učebnici.	Precvičovať, osvojiť si uvedomelé ekologické správanie sa.
59.	Ako máme chrániť prírodné prostredie?	Význam selektívneho zberu odpadu. Ako bude z odpadu surovina? Čo sa z nej vyrába? Poznať látky: Čo sa z čoho vyrába? Ako sa vyrába? Čo z nej možno znovu vyrobiť? Ako znečisťuje ich výroba životné prostredie?	V školách, kde na vyučovanie tohto učebného predmetu pripadá 1,5 hodiny, odporúčam na tejto hodine zrealizovať niektoré pokusy uvedené v učebnej látke: „ <i>Životné prostredie môjho bydliska: pokusy, skúmania I.-II.</i> “ Vyplniť úlohy v pracovnom zošite.	Ilustrácie v učebnici. Fotografie, články v novinách.	Precvičovať, osvojiť si uvedomelé ekologické správanie sa.
42.					
60.–61.	Zhrnutie I.- II. Poznaj svoju vlasť	Učivo zhrnieme v rámci dvoch hodín. Charakteristika veľkých krajinných oblastí a menších častí – oblastí.	Pri zhrnutí učiva treba použiť úlohy uvedené v pracovnom zošite a otázky v učebnici!		Samostatné riešenie úlohy. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií:

43.–44.		<p>Rieky a jazerá patriace do danej krajiny oblasti.</p> <p>Vznik krajinných oblastí: úloha vonkajších a vnútorných prírodných síl.</p> <p>Podnebie, počasie krajinných oblastí.</p> <p>Hospodársky život v krajinných oblastiach: poľnohospodárstvo, priemysel, doprava, iné.</p> <p>Pamätihodnosti.</p> <p>Súvislosti:</p> <p>Podnebie – pestovanie rastlín – chov úžitkových zvierat – odvetvia potravinárskeho priemyslu.</p> <p>Povrch – prírodné bohatstvá – priemysel, hospodárenie – život ľudí napr. osady atď.</p> <p>Súvislosť medzi surovinou a hotovým výrobkom.</p> <p>Súvislosť medzi zdrojom energie a energiou.</p>	Príprava na preverku vedomostí.		<p>čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.</p> <p>Prejavenie orientačnej schopnosti.</p>
62. 45.	Preverka vedomostí				
63. 46.	Oboznámme sa s glóbusom!	<p>Určenie pojmu glóbus.</p> <p>Rovník, severný pól, južný pól.</p> <p>Oceány, pevniny, moria.</p> <p>Rovník: severná pologuľa, južná pologuľa.</p> <p>Mapa Zeme.</p>	<p>Orientácia na glóbuse, mape Zeme.</p> <p>Táto učebná látka sa v 5. a 6. ročníku rozšíri o nové poznatky.</p>	<p>Glóbus, mapa Zeme.</p> <p>Ilustrácie v učebnici a v pracovnom zošite.</p>	<p>Samostatné riešenie úlohy.</p> <p>Riešenie problémov.</p> <p>Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.</p>
64.	Cesta okolo sveta: oceány a pevniny	<p>Kontinenty: Európa, Ázia, Amerika, Austrália a Oceánia, Antarktída, Afrika.</p> <p>Oceány: Tichý oceán, Atlantický oceán</p>	<p>Určiť miesto kontinentov pomocou učebnice, glóbusu a mapy Zeme.</p> <p>Precvičovanie orientácie pomocou</p>	<p>Glóbus, mapa Zeme.</p> <p>Ilustrácie v učebnici a v pracovnom</p>	<p>Samostatné riešenie úlohy.</p> <p>Riešenie problémov.</p> <p>Rozvíjanie kompetencií:</p>

47.		a Indický oceán. Spoločná charakteristika kontinentov (pevnín): povrchové útvary, rieky, jazerá. Určenie pojmov oceány a kontinenty.	úloh v pracovnom zošite. Rozpoznať pomocou obrázkov v učebnici jednotlivé kontinenty na základe toho, čo je pre daný kontinent charakteristické.	zošite. Fotografie kontinentov a významných zemepisných miest publikované v kalendároch.	čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Prejavenie orientačnej schopnosti.
65.	Prečo sa striedajú deň a noc?	Naša Zem sa točí okolo vlastnej pomyslenej osi. Dôsledok otáčania je striedanie dňa a noci. Zem sa otočí okolo vlastnej osi raz za jeden deň, čiže za 24 hodín. Smer otáčania: Z – V.	Pomocou vreckovej baterky a glóbusu názorne predviesť otáčanie Zeme. Zdanlivý pohyb Slnka na oblohe treba vysvetliť len žiakom, ktorí prejavia o to záujem. V tomto prípade treba uviesť, čo sa deje v porovnaní s čím. Ako zaujímavosť možno spomenúť: prečo sú priame športové prenosy vysielané zo satelitov (družíc) v pre nás nezvyčajnom čase, neskoro večer alebo skoro ráno?	Školský glóbus, vrecková baterka, vystrihnutá papierová postava pripevnená na glóbus. Toto isté demonštruje učiteľ. Text a ilustrácie v učebnici. Úlohy v pracovnom zošite.	Samostatné riešenie úlohy. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Prejavenie orientačnej schopnosti. Rozvíjanie logického myslenia.
48.					
66.	Prečo sa striedajú ročné obdobia?	Naša Zem obieha okolo Slnka. Zem obehne raz okolo Slnka za 365 dní a 6 hodín, za jeden rok Dôsledok obiehanie je: striedanie sa ročných období. Smer obiehanie: Z – V. Začiatok ročných období u nás: 21. marec, 22. jún, 23. sept., 24. dec. Ročné obdobia sú na severnej a južnej pologuli opačné.	Súvislosť medzi obiehaním a ročnými obdobiami. Prečo sú dni v lete dlhšie ako v zime? Súvislosť medzi významnými dátumami a ročnými obdobiami. Charakteristika ročných období: počasie, živá príroda, krásy a radosti sviatkov. Básne, hudobné diela, piesne o ročných obdobiach. (Vivaldi: Štyri ročné obdobia)	Školský glóbus, vrecková baterka. Toto isté demonštruje učiteľ. Text a ilustrácie v učebnici. Úlohy v pracovnom zošite.	Samostatné riešenie úlohy. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Prejavenie orientačnej schopnosti. Rozvíjanie logického myslenia.
49.					

67.	Mesiac, verný sprievodca Zeme	Mesiac obieha okolo Zeme a otáča sa okolo vlastnej osi. Čas obehu a otáčania je rovnaký. Zmeny uhla osvetlenia Mesiaca: nov, prvá štvrt', spln, posledná štvrt'.	Zaujímavosti o Mesiaci. Na doplnenie: veľkosť Mesiaca, zatmenie Mesiaca, zatmenie Slnka, objavenie Mesiaca, lety do vesmíru, ich dejiny. Povrch Mesiaca. Je život na Mesiaci? Správne písanie názvov nebeských telies. Výpočet priestupného roku.	Text a ilustrácie v učebnici. Úlohy v pracovnom zošite. Obrázky z kníh o hvezdárstve. Film o pristáti na Mesiaci.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií. Použitie matematických schopností. Rozvíjanie logického myslenia.
50.					
68.	Slnko a jeho rodina	Slnčná sústava: Slnko – 9 planét – mesiace planét – malé planéty – meteory – kométy. Charakteristika pohybu planét. Charakteristika členov slnečnej sústavy	Učivo treba spracovať na základe textu a ilustrácií v učebnici. Vyriešiť úlohy v pracovnom zošite.	Text a ilustrácie v učebnici. Úlohy v pracovnom zošite. Knihy o hvezdárstve: zaujímavosti o Slnku, o planétach, kométach, malých planétach.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.
51.					
69.	Pohľad do nekonečna: hviezdnatá	Hviezdy: vzdialené slnká, samostatne svietia. Súhvezdía.	Učivo treba spracovať na základe textu a ilustrácií v učebnici. Vyriešiť úlohy v pracovnom zošite.	Text a ilustrácie v učebnici. Úlohy v pracovnom zošite.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk.

	obloha	Orientácia na hviezdnej oblohe. Planéty na hviezdnej oblohe. Spoznanie vesmíru. Ľuďmi zostrojené nebeské telesá vo vesmíre a ich úloha: výskum, navigácia, kartografia, počasie, vysielanie programov. História kozmických letov.	Vzdialenosti vo vesmíre: vysvetlenie vzdialenosti zvanej svetelný rok.	Knihy o hvezdárstve.	spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.
70.	Zhrnutie	Glóbus: kontinenty, oceány – moria. Rovník: severná pologuľa, južná pologuľa. Pohyb Zeme: otáčanie okolo vlastnej osi, obiehajú okolo Slnka. Dôsledky otáčania a obiehania. Slnecná sústava. Mesiac.	Vyriešiť úlohy v pracovnom zošite. Príprava na previerku vedomostí.		Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk. spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita. Riešenie problémov. Rozvíjanie kompetencií: čítanie, pochopenie textu pomocou špeciálneho odborného textu a ilustrácií.
52.					
71.	Previerka vedomostí				
53.					
72–73.	Zhrnutie	Zhrnutie a systematizácia učebnej látky osvojenej počas školského roku: Zaradenie rastlín a zvierat do skupín podľa	Hodinu slúžiacu na zhrnutie a systematizáciu učebnej látky treba stavať na úlohy v pracovnom zošite.	Mapa, atlas, slepá mapa, glóbus. Aplikácia.	Rozvíjanie kompetencií: komunikácia, spolupráca, materinský jazyk.

54.		<p>Rôznych hľadísk. Súvislosť medzi rastlinami a zvieratami a ich prostredím, ich vzájomný vzťah a súvislosť s človekom. Súvislosť medzi zemepisným prostredím a živými organizmami. Veľké krajinné oblasti Maďarska. Súvislosti medzi danosťami krajinných oblastí – povrch, počasie, vody, pôda, prírodné bohatstvo – a hospodárskym životom. Súvislosť medzi hospodárením a životom ľudí, osadami. Úloha materiálu – nerastného bohatstva, hornín – v živote človeka, v hospodárstve. Súvislosť medzi poľnohospodárstvom, priemyslom, dopravou a zemepisnými podmienkami. Prehľad javov a úloh súvisiacich s ochranou životného prostredia. Znalosti z oblasti hvezdárstva.</p>		<p>Závesné nástenné tabule (obrazy). Kresby na tabuli. Úlohy v pracovnom zošite.</p>	<p>spolupráca, materinský jazyk. Naučiť správne sa učiť: používanie učebnice a pracovného zošita.</p>
74.	Voľne použiteľná vyučovacia hodina				
55.-56.					